

det, at der ingen Kollision finder Sted, ser jeg ingen Skade ved, at man overfor Fabrikarbejde, som ikke er skadeligt for Sundheden, og hvor Forholdene i det hele er tilfredsstillende, opretholder den Bestemmelse, man har i Loven af 1901, ganske vist med nogen Indskrænkning i den Tid, det skal være Børn tilladt at arbejde. Man maa huske vel paa, at mange Børn lever under sundere Forhold ved mangt et Fabrikarbejde end under de Forhold, hvorunder de færdes, naar de ikke har et saadant Arbejde. Mange kan blive henvist til at strejfe om paa Gaden, og det medfører i mangfoldige Tilfælde, at de lever under meget daarligere Forhold, end naar de i nogle Timer arbejder paa en Fabrik, hvor de er under Tilsyn, og hvor de meget ofte baade arbejder og spiser for sig selv. Vilde det f. Eks. ikke være urigtigt, at en Fabrikarbejderske, som har et Barn — og det forekommer jo —, skulde være forhindret fra at have dette Barn arbejdende paa samme Fabrik, hvor hun selv arbejder, maaske i sin umiddelbare Nærhed, naar det har opnaaet en Alder af over 12 Aar, i den Tid, det kunde blive Barnet tilladt at arbejde der? Det er jo tilladt efter den nuværende Lov. Man kan heller ikke se helt bort fra, at det økonomiske Udbytte af Barnets Arbejde kan spille nogen og i visse Tilfælde en ikke ubetydelig Rolle. Det Antal Børn, som vil komme til at gaa ud af Arbejdet, hvis Forslagets Bestemmelser paa dette Omraade bliver gennemført, menes at være omtrent 3,000. Men det er kun en Tyvendel af det samlede Antal Børn — saa vidt man har Opgørelser derover — der i det hele har Beskæftigelse ved en Fabrik. Og mange af dem, som man ikke vil og ikke kan ramme ved Loven, har sikkert Beskæftigelser, som paa mange Maader er uheldigere end mangen Beskæftigelse ved en Fabrik.

Et gammelt Stridsspørgsmaal er, om man skal forbyde Kvinders Natarbejde i de Virksomheder, som er under Tilsynet. Den højtærede Minister havde foreslaaet i det Lovforslag, han oprindeligt forelagde for Landstinget, at der skulde være et saadant Forbud, at Kvinder ikke maatte arbejde de paagældende Steder mellem Kl. 10 Aften og Kl. 5 Morgen. Men dette Forslag blev stemt ud i Landstinget. Om dette Spørgsmaal har Danmark indgaaet en Overenskomst med, jeg tror det er 11 andre europæiske Stater, store og smaa, men, som ogsaa nævnt af en af de tidligere Talere, har der rejst

sig indenfor visse Kvindeorganisationer en Modstand derimod ud fra den Betragtning, at Kvinder ikke ved Love skal begrænses i deres Ret til Arbejde.

Andetsteds er man gaaet meget videre i Retning af at begrænse Kvinders Arbejde, idet man ogsaa har fastsat en vis Begrænsning af det Antal Timer, de kan arbejde om Dagen. Herom kan der naturligvis ikke være Tale hos os; mange Virksomheder maa ligefrem anvende kvindelig Arbejds-kraft, idet denne ofte er noget billigere end den mandlige — det er ogsaa en Betragtning, som dog ikke er afgørende — og mange Virksomheder vil vel ikke kunne trives med den lave Toldbeskyttelse, vi har her i Landet, hvis de ikke kunde benytte kvindelig Arbejds-kraft. Men det Hensyn, som i Virkeligheden er det ledende i denne Bevægelse, og som naturligvis ogsaa har været det ledende for den højtærede Indenrigsminister, da han i Landstinget stillede dette Forslag, er jo Hensynet til Sundheden, idet det menes, og vel ikke ganske med Urette, at dette Natarbejde kan paavirke de paagældende Kvinder uheldigt, og ikke mindst vel den gifte Kone, som om Dagen har et Hjem at passe, saaledes at man vel med stor Sikkerhed kan sige, at hun ikke vil kunne faa den for hendes Sundhed nødvendige Søvn og Hvile. Det drejer sig her, saa vidt man kan skønne, om 4—500 Kvinder, og hvis der skulde vise sig Stemning for at genoptage Ministerens Forslag, kan man naturligvis bestemme, at de 4—500 Kvinder, det for Tiden drejer sig om, kan faa Lov til at vedblive med det Arbejde, de nu har, saaledes at Forbudet kun kommer til at omfatte Kvinder, der for Tiden ikke er i Arbejde. De Regler, der findes i Lovforslaget angaaende Kvinders Arbejde efter Nedkomst, har jo faaet denne Affattelse, efter at det oprindelige Regeringsforslag er blevet betydeligt omformet i Landstinget. Da de Ændringsforslag, der blev stillet til Regeringsforslaget i Landstinget, saa vidt jeg husker, er enstemmigt vedtaget i Landstinget og er optaget i nærværende Lovforslag, vil disse Regler vel ogsaa antagelig finde Tilslutning i dette høje Ting. I Lovforslagets § 28, der netop beskæftiger sig hermed, vil jeg finde det rigtigt at foreslaa en lille Redaktionsændring i første Linie af 2det Stykke, men det kan jo gøres til Genstand for Overvejelse under Udvalgsbehandlingen.

I § 30 omtales Tilsynets Ordning. Medens det er nævnt, at de to Kontorchefer skal have henholdsvis socialøkonomisk og teknisk Uddannelse, nævnes der intet om,